

režejo in potem zrnje z roko od mesa odloči. Zrnje potresa po pesku, da se posuši, potem je poberó, in kakao je gotov za trgovino. V Karakasu zakopljejo kakao za štiri do šest dni, da v zemlji povre, potem ga na solncu dobro posuše. Na ta način dobivajo najboljši kakao, ki v trgovino prihaja. Za evropsko trgovino se kakao nasuje v brode kot žito, a v evropskih lukah ga še le v vreče zmečejo. Samo najboljše vrste nasujejo koj doma v vreče.

Kakao potuje sedaj v tvornice, kjer ga čakajo velike spremembe. Najpreje dojde v velike posode, v katerih ga na ognju prže, da se more koža laglje odlupiti. Pri tem prženju se razvija v zrnju jako ugoden aroma, kakor pri kavi, in kakao zgubi grenki okus. V mlinu se potem sprženi kakao zdrobí, in odlupljene ljuske z veternjačo odpišejo. Ali te ljuske se ne zavržejo, temveč se prodajo kot kakaov čaj. Kedar je vse to storjeno, tedaj še le imajo najglavnejše delo ž njim.

(Konec prihodnjich.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

Minuli petek obravnaval se je primeroma kratek dnevni red peterih točk, toda zadnja točka „zdravstvena postava“ bila je predmet velike važnosti ter se je tudi razpravljala primeroma bolj obširno. — Po državnem zdravstvenem zakonu pripada en del skrbi za javno zdravstvo občinam, en del oskrbuje — do ne določene meje — država.

Naša dežela imela je do sedaj ustanovljenih 43 služeb za okrajne zdravnike, katere imajo deloma rano-celniki, deloma doktorji zdravstva. Na mesto teh imajo se vpeljati zgolj doktorji zdravstva, ker so se že popolnoma opustili zavodi, v katerih so se izučevali rano-celniki.

Število občinskih zdravnikov odločilo se je za sedaj na 36.

Za vsak sodnijski okraj namenjen je sedaj en občinski zdravnik, sedež odločuje mu deželno politično oblastvo, dogovorno z deželnim odborom, prav tako pooblastena sta tudi ta dva oblastva, število občinskih zdravnikov v okraju pomnožiti, ako se kaže potreba. Stvarne potrebšične in pa plače zdravnikov nosijo dotične občine, ako bi pa plače znašale več kot 2% naklade prizadetih občin, preide pa to breme na deželni zaklad, katerega zadevajo tudi pokojnine zdravnikov njihovih udov in sirot. — Gospodarstvo zdravstvenega okraja vodi posebni odbor, v katerem so župani dotičnih občin, ako pa štejejo te nad 1000 prebivalcev, pristopijo z župani vred, pa tudi občinski svetovalci.

Razprava o tej postavi vršila se je v zbornici primeroma v soglasji, edino, kar se je od nemške strani ugovarjalo, bil je nek zmeden predlog, da naj bi se deželni odbor pooblastil, samo v izrednih slučajih pripoznati pokojnine zdravnikom, se imajo v te službe prevzeti.

V včerajšnji XIV. seji rešil se je obširni dnevni red 15 točk, med katerimi tudi jako važne:

- a) o novih zgradbah v prisilni delavnici;
- b) o prizidavanji dveh izdelkov blaznice na Studencu;
- c) o premeščenju deželne bolnice iz mesta ven, ako se dobi v ta namen zadostne podpore;
- d) o povračilu škode, prizadete po lovu in po divjaščini;
- e) o prošnji za zgradbo mostu čez Savo pri Radečah;
- f) in o prošnji kmetijske družbe, da bi se premenil deželni zakon gledé plemennih bikov.

V včerajšnji seji predložil se je tudi načrt novega cestnega zakona in zakona o uvrstitvi cest tudi v novo vrsto deželnih cest. Ta predlog izročil se je upravnemu odboru, ki ga bode sprejel takoj v razpravo.

Razprave v tej seji postale so živahne samo pri razmeroma ne pomenljivih točkah lovskega poškodovanja. Tu pripetila se je prav neljuba praska med poročevalcem Hrenom, ki je predlagatelju premembe poslancu Krsniku podtikal sebične namene, na kar ga je pa ta zavrnil z ne menj ojstrim odgovorom.

Prihodnja seja z bogatim dnevnim redom je jutri četrtek dne 19. januarija. — Deželnozborsko delovanje bode prav težko dognati do ponedeljka 23. januarija.

Naši dopisi.

Dobrova 18. januarija. (Požar.) Včeraj ponoči ob pol 12. uri užgalo se je pri Marinku na Švici hiš. št. 2. Pogorelo mu je, kar je bilo pri poslopjih lesenega, vse, to je, krov na hiši, a pod in hlev pa do tal. Kako je ogenj nastal in kje ravno je goreti pričelo, se ne vé, ker, ko je bilo že v vseh podstrešjih vse v plamenu, so se prestrašeni ljudje iz spanja prebudili. Živino rešili so z največjo težavo izpod gorečih krovov. Ljudi bilo je hitro vse polno na mestu pogorišča, kateri so delali za žive in za mrtve, da so ogenj na goreča poslopja omejili. Vžgala bila se je tudi že na Florijanovi hiši (št. 6) slamnata streha, a hvala Bogu, neumorno delujoči gasilci so jo pogasili. Dobro je, da je še po vseh strehah sneg; ko bi tega ne bilo in bi se bila le še imenovana streha, kot se je, vnela, zapadla bila bi cela vas Švica vničevalnemu elementu. — Pogorelec ima dosta nad 1000 gold. škode; zgorela mu je tudi vsa krma. Zavarovan je bil pri „Slaviji“ za 600 gold. Bog nas varuj ognja in sv. Florijan! Dobrovec.

Iz Ljubljane. — Kozé v Ljubljani. Dolgo časa nahajala se je v izkazih ljubljanskih mrličev kot smrtna bolezen večini prostih ljudi neznana bolezen „Variola“. Ko so pa mrlički za to boleznijo postali nekoliko premnogobrojni, premenilo se je tudi njeno ime v „osepnice“ ali „koze“ in zdravniški uradi morali so proglasiti epidemičen značaj bolezni. Kaj bo s šolami, se danes še ne vé, pa ker je ravno med učenci že izkazanih več obolelih in tudi nekaj umrlih, ni verjetno, da bi se podučevanje nadaljevalo, ako se bode bolezen, kakor do sedaj, širila.